

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності

КОМПЛЕКСНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

з теми:

Напрямки підвищення ефективності діяльності ПАТ «Одеський
кабельний завод «Одескабель»

Науковий керівник комплексної кваліфікаційної
роботи д.е.н., проф. Семенова Валентина Григорівна
(вч. ступінь, посада, П.І.Б.)

Розділ: « Стратегічні підходи та напрямки
підвищення обсягу прибутку на підприємстві»

Виконавець Демченко Максим Костянтинович
(П.І.Б. студента)

Наук. керівник д.е.н., проф. Семенова В. Г.
(вч. ступінь, посада, П.І.Б.)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
 (найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Янковий О.Г.

_____ (підпис)

“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та стратегія розвитку підприємства»

(назва магістерської програми)

на тему: « Стратегічні підходи та напрямки підвищення обсягу
 прибутку на підприємстві»

(на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»)

(назва теми)

Виконавець:

студент 2 курсу магістратури, гр. 4 ФЕУП

Демченко Максим Костянтинович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
1.1. Сутність прибутку та значення його підвищення для підприємства.....	8
1.2. Особливості управління прибутком підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА ПРИБУТКУ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»»	
2.1. Характеристика ПАТ «Одескабель».....	35
2.2. Основні техніко-економічні показники діяльності ПАТ «Одескабель».....	52
2.3. Аналіз формування прибутку ПАТ «Одескабель».....	72
РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ТА ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»».....	81
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Прибуток - один з основних фінансових показників плану й оцінки господарської діяльності підприємств. За рахунок прибутку здійснюються фінансування заходів щодо науково-технічного й соціально-економічного розвитку підприємств, збільшення фонду оплати праці їхніх працівників.

Таким чином, з переходом економіки держави на основи ринкового господарства підсилюється багатоаспектне значення прибутку. Акціонерне, орендне, приватне або іншої форма власності підприємство, одержавши фінансову самостійність і незалежність, вправі вирішувати, на які цілі й у яких розмірах направляти прибуток, що залишився після сплати податків у бюджет та інші обов'язкові платежі й відрахування.

Законодавством України передбачено, що підприємницька діяльність означає ініціативну самостійність підприємств, спрямовану на одержання прибутку. При цьому підприємство як господарюючий суб'єкт, що самостійно здійснює своя діяльність, розпоряджається продукцією, що випускається і чистим прибутком, що залишається в його розпорядженні.

Питанням управління формуванням прибутку підприємства, забезпечення його оптимального розподілу та використання знайшли відображення у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених: Г.М. Азаренкової, І.А. Бланка, В.А. Кодацького, А.М. Поддерегіна, С.Ф. Покропівного та інших. Незважаючи на значну кількість наукових праць, практичні аспекти щодо визначення стратегічних напрямків збільшення обсягу прибутку підприємства потребують додаткових досліджень.

Прибуток, займаючи центральне місце в ринковій економіці, є стимулом для суб'єктів господарської діяльності, підприємств якомога ефективніше використовувати наявні трудові, матеріальні ресурси.

Позитивний фінансовий результат – прибуток – є тією метою, заради якої працює або, принаймні, повинно працювати підприємство. У величині

фінансових результатів безпосередньо віддзеркалюються всі аспекти діяльності господарюючого суб'єкта; технологія, організація виробництва, система внутрішнього та зовнішнього управління, особливості діяльності, які визначають якість та обсяг виготовленого продукту, рівень собівартості, стан продуктивності праці тощо.

Сукупність цих факторів визначають ефективність виробництва і перетворюють прибуток на основну рушійну силу ринкового механізму господарювання та основне джерело економічного і соціального розвитку підприємства та держави в цілому. Одночасно прибуток впливає на зміцнення фінансового стану підприємства, інтенсифікацію виробництва при будь-якій формі власності. Прибуток є не лише джерелом забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємств, а й джерелом формування бюджетних ресурсів держави.

Виходячи з великої кількості різноманітних трактувань прибутку, є необхідність уточнення сутності цієї категорії; виникає потреба в дослідженні діючих методик формування фінансових результатів підприємства в різних підсистемах обліку; необхідність у визначенні елементів облікової політики щодо обліку доходів і фінансових результатів діяльності підприємства; потребує удосконалення та розробки нових підходів методика проведення аудиту фінансових результатів діяльності підприємства, організація обліку фінансових результатів на базі комп'ютерних технологій тощо.

Вирішення цих проблем дозволить перейти на новий рівень планування прибутку підприємства, підвищить його аналітичність та ефективність в управлінні діяльністю підприємства.

Прибуток займає центральне місце на сучасному етапі господарювання, а саме на перехідному етапі економіки України, це обумовлюється й перехідними положеннями в законодавчій базі, податковому, бухгалтерському обліку. Зміни, які переживає держава

невід'ємно зв'язані з коригуваннями фінансово – господарської діяльності підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи: визначення резервів та шляхів підвищення прибутку підприємства, аналіз та прогнозування прибутку ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»», визначення шляхів підвищення обсягу прибутку даного підприємства.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети в роботі сформульовано для вирішення наступні завдання:

1. Дослідити природу та економічну сутність прибутку і фінансових результатів в історичному аспекті з урахуванням їх ролі в ринкових умовах;
2. Надати характеристику основних техніко-економічних показників діяльності підприємства;
3. Проаналізувати прибуток підприємства в динаміці років;
4. Обґрунтувати напрямки удосконалення формування прибутку підприємства з метою знаходження додаткових резервів збільшення його обсягу.

Об'єкт дослідження – процес визначення резервів та шляхів підвищення прибутку підприємства на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних питань, пов'язаних з обліком і контролем фінансових результатів діяльності, формуванням прибутку на підприємстві.

Методи дослідження. При дослідженні теоретичних аспектів прибутку підприємства застосовувались методи індукції та дедукції, за допомогою яких визначено загальні тенденції розвитку техніко-економічних показників діяльності, методи теоретичного узагальнення, групування і порівняння – для розкриття сутності поняття прибутку як економічної категорії. Використовуючи методи наукової абстракції, статистичні методи дослідження обґрунтовано вибір методики визначення фінансових

результатів діяльності з метою задоволення потреб всіх споживачів економічної інформації.

Наукова новизна роботи полягає визначенні стратегічних напрямків підвищення прибутку ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» та у розробці і обґрунтуванні заходів щодо підвищення обсягу прибутку даного підприємства.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у тому, що розроблені та обґрунтовані заходи, спрямовані на збільшення обсягу прибутку дозволять ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» підвищити рівень прибутку в стратегічній перспективі.

Інформаційною базою дослідження є укази Президента України, закони України, Постанови Верховної Ради, відомчі інструктивні матеріали, офіційні статистичні данні, спеціалізована економічна література, періодичні видання, статистична звітність ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Публікації: за результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опублікована стаття «Фактори впливу на прибуток підприємства» у збірнику «Науковий вісник» Одеського національного економічного університету у 2017- 2018 рр.

Обсяг та структура роботи: кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 57 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 97 сторінок. Робота містить 33 таблиці, 11 рисунків.

ВИСНОВКИ

Прибуток є найважливішою фінансовою категорією, що відображає фінансовий результат господарської діяльності підприємства. Зацікавленість підприємств у виробництві та реалізації якісної, користується попитом на ринку продукції, відбивається, в першу чергу, на величині прибутку, яка при інших рівних умовах знаходиться в прямій залежності від обсягу реалізації цієї продукції.

Прибуток, як економічна категорія, являє собою перетворену форму частини знову створеної вартості – додаткового продукту. Як рахункова величина, прибуток являє собою різницю між відпускною ціною продукту і його повною собівартістю, а також витратами, визначеними чинним законодавством. У випадку, коли ціна нижче собівартості, їхня різниця складає величину збитку. Урахування прибутку дозволяє встановити, наскільки ефективно ведеться господарська діяльність.

На нашу думку думку, прибуток - винагорода за ризик здійснення підприємницької діяльності та різниця між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення цієї діяльності.

Прибуток виконує низку важливих функцій:

1. Оцінювальну — передбачає використання прибутку підприємства як оцінювального показника, що характеризує ефект господарської діяльності підприємства.

2. Розподільчу — її зміст полягає в тому, що підприємство розподіляє прибуток, отриманий в результаті фінансово-господарської діяльності на дві частини: частина, яка акумулюється в бюджетах у вигляді податку на прибуток; частина, яка залишається в розпорядженні підприємства.

3. Стимулюючу — виконання цієї функції визначається тим, що прибуток є джерелом формування різних фондів стимулювання (фонду заохочення, фонду виробничого та соціального розвитку, фонду виплати дивідендів, пайового фонду, благодійного фонду тощо).

4. Відтворювальну — передбачає, що прибуток служить джерелом розширеного відтворення основних і оборотних фондів підприємства.

5. Госпрозрахункову – полягає в тому, що госпрозрахунок передбачає обов'язкове отримання прибутку, інакше виробництво не має сенсу.

Варто зазначити, що прибуток досить складне та багатогранне явище. Структура та склад прибутку, які були описані в першому розділі, дають підстави стверджувати, що цій економічній категорії потрібно приділяти багато уваги при управлінні підприємницькою діяльністю, адже прибуток виступає не лише як ціль господарської діяльності, а і як критерій визначення ефективності ведення господарства, стану продуктивності праці, якості продукції.

Разом з тим, прибуток здійснює стимулюючий вплив на зміцнення комерційного розрахунку. Важливе значення має не лише наявність прибутку, а і його величина, яка повинна бути достатньою для задоволення усіх потреб підприємства та здійснення видатків для безперешкодного відновлення виробничого процесу. За рахунок прибутку фінансується матеріальне оновлення та вдосконалення виробничих фондів, збільшення фонду заробітної плати.

У кваліфікаційній роботі розглянуті питання, присвячені сутності прибутку підприємства й напрямків його підвищення. У теоретичній частині роботи розглянута економічна сутність прибутку, види прибутку й методики їхніх розрахунків.

У другому розділі роботи проаналізована виробничо-господарська діяльність ПАТ «Одескабель» у динаміці останніх років. Проаналізовано причини погіршення основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Виявлено тенденції в зміні прибутку підприємства.

У заключній частині кваліфікаційної роботи досліджені резерви підвищення прибутку підприємства. Для використання виявлених резервів підвищення прибутку в роботі запропоновано комплекс заходів, що дозволить збільшити прибуток підприємства.

Нами запропоновані заходи, спрямовані на підвищення результативності діяльності ПАТ «Одескабель»:

1. Укладення контракту з мережею супермаркетів «Епіцентр».
2. Надання додаткових послуг іншим підприємствам на базі власної випробувальної лабораторії.

Ефективність від реалізації запропонованих заходів міститься в прирості прибутку підприємства, і сумарний приріст прибутку від впровадження заходів складе 338,35 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003р.
2. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» №334/94-ВР від 28.12.1994р.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» №996- XIV від 16.07.1999р.
4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені 5. Міністерством фінансів України.
5. Агапова Т. А., Серегина С. Ф., Макроэкономика – М.: 2001., 343 с.
6. Акофф Р. Планування майбутнього корпорації. – М. Прогрес. – 1985. – 185 с.
7. Алейников А.Н. Предпринимательская деятельность: Учеб.-практ. пособие/ А.Н. Алейников. – М.: Новое издание, 2003. – 304 с.
8. Ансофф И. Стратегічне керування. – М. Економіка – 1989. – 519с.
9. Ансофф И., Макдоннел Эдвард Дж. Новая корпоративная стратегия / Пер. с англ. — СПб.: ПитерКом, 1999. — 416 с.
10. Афанасьев М.В., Гончаров А.Б. Економіка підприємства: Навчально-методичний посібник для самост. Вивчення дисципліни / За редакцією проф. М.В. Афанасьєва. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 410 с.
11. Бердар М.М. Фінанси підприємства: навч. посіб./ М.М. Бердар. – К.; ЦУЛ, 2010. – 352 с.
12. Бланк И. О. Антикризисное финансовое управление предприятием: учебное пособие. / И.О. Бланк. – К.: Центр учебной литературы, 2006 – 672 с.
13. Бланк І.А. Управління прибутком підприємства К.: Ніка-Центр, 1998

14. Богдановская А.А., Г.Г. Виногоров, О.Ф. Мигун, Анализ хозяйственной деятельности предприятия в промышленности – М.: 1996.
15. Бойчик І.М., Хаків М.С. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – К. Каравела- 2000.
16. Боумэн Клифф. Основы стратегического менеджмента / Пер. с англ. — М.:Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. — 175 с.
17. Велесько Е. И. Стратегическое управление: практика принятия системных решений: Учеб. пособие. — Мн.: Техналогия, изд-во БГЭУ, 1997. — 199 с.
18. Винокуров В. А. Организация стратегического управления на предприятии. М.: Центр экономики и маркетинга, 1996. –165 с.
19. Виханский О.С. Стратегічне керування. М. Изд-во МГУ, 1995. – 212 с.
20. Водачек Л., Водачкова О. Стратегія керування інноваціями на підприємстві (Сокр. пер. зі славацкого) – М. Економіка, 1989. – 126 с.
21. Ганжа Ю. В. Міжнародна практика факторного аналізу прибутку підприємства // Економіка & держава. – 2007. – №4. – С. 35 – 36.
22. Градов А.П. Экономическая стратегия фирмы —СПб.: Специальная литература, 1995. – 216 с.
23. Градов А.П. Экономическая стратегия фирмы; 2-е изд. — СПб.: Специальная литература, 1999. — 589 с.
24. Господарський кодекс України. (Стаття 12. Засоби державного регулювання господарської діяльності.).
25. Господарський кодекс України. (Стаття 17. Податки в механізмі державного регулювання господарської діяльності).
26. Драккер Л.Ф. Керування, націлене на результати (Пер. с англ.) – М. Технич. Школа бізнесу. 1992. – 114 с.
27. Ефремов В. С. Стратегия бизнеса: Концепции и методы планирования: Учеб. пособие. — М.: Финпресс, 1998. — 192 с.

28. Зубовський В. Економіка підприємства. – К.: Уфімб, 1999. – 257 с.
29. Іващенко В.І., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності.- К.: " Нічлава", 2003. –154 с.
30. Ильин А. И. Планирование на предприятии: Учеб. пособие: В 2 ч. — Мн.: Мин-санта, 1998. — Ч. 1. — 294 с.
31. Карлоф Б. Ділова стратегія (Пер. англ.) – М. Економіка, 1991. – 235 с.
32. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко, О. Маханько. – Х.: Фактор, 2006. – 208 с.
33. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Київ "Знання" – 2000. – 115 с.
34. Краюхина Г.А., Экономический анализ – М.: 1998. – 221 с.
35. Ламбен Ж.Ж. Стратегічний маркетинг. – М. 1996. – 198 с.
36. Минх Є.В., Ференц І.Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. - Львів:"Армія України", 2000. – 165 с.
37. Моисеева Н., Погребский В. Стратегічний маркетинг як основа програми подолання кризової ситуації на фірмі. Маркетинг №6, 1997. – с.25 – 28.
38. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства: сучасний стан та напрямки розвитку - К: КНЕУ, 2001. – 227 с.
39. Олексюк О. І., Дзюбенко Л. М. Прибутковість в управлінні. Київ "Знання", 2002. – 176 с.
40. Орлов О.О. Планування прибутку підприємств в умовах ринкової економіки : монографія/ О.О. Орлов, Є.Г.Рясних, Н.І.Гавловська. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 155 с.
41. Павлюк П. П., Підприємство – К.: Юніор, 2001., – 179 с.
42. Павловська О.В. Удосконалення методів пошуку резервів зростання прибутку. // Фінанси України. – 2004. – №5. – с. 6 – 9.

43. Поддєрьогін А. М., Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. і наук. ред проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 1999. – 384 с.
44. Покропивній С. Ф., Економіка підприємства: Навчальний посібник/ М-во освіти України, КНЕУ; -2-е вид., перероб. та доп.. -К.: КНЕУ, 2000. – 526 с.
45. Примак Т.О. Економіка підприємства. – К.: МАУП, 1999. – 256 с.
46. Рязанцева В. В. Аналіз формування та використання прибутку підприємства // Статистика України. – 2007. – №1. – С. 40–43.
47. Стерлин А., Тулин В. Стратегическое планирование в промышленных корпорациях США. — М.: Наука, 1990. — 263 с.
48. Стратегічне планування. Підручник асоц. авторів «Тендем» – М. 1998. –225 с.
49. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / Пер. с англ. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. — 576 с.
50. Тулай О. Прибуток підприємства : теоретико – прагматичні аспекти / О. Тулай, М. Тріпак // Світ фінансів. – 2010. – № 4. – с. 138 –149.
51. Тютюнник В. Факторний аналіз прибутку // Справочник економіста. – 2010. – № 10. – С. 35 – 42.
52. Фатхутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: Учебник для студ. высш. учеб. заведений. — М.: ЗАО «Бизнес-школа», 1998. — 416 с.
53. Хмелевський О.В. Оцінка прибутковості промислових підприємств: монографія / О.В. Хмелевський – Хмельницький : Поліграфіст, 2011. – 202 с.
54. Швиданенко Г. О., Васильков В. Г., Гончарова Н.П., Економіка підприємства: підручник/ за заг. ред. Г. О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.

55. Швиданенко Г. О., Олексюк О. І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. – К.: КНЕУ, 2002 – 192 с
56. А.В. Шегда. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ А.В. Шегда, Г.М. Литвиненко та ін.; За ред. А.В. Шегди. – 2-ге вид. – 2003. – 278 с.
57. <http://odeskabel.com>